

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Péntek

146. szám.

Pest, september 1. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

Előfizethetni csak a kiadónál országuton Kunewalder házban, vidéken a k. postahivatalnál.

Előfizetési ár:

Julius elejétől kezdve fél évre Budapesten házhozordással 5 ft. Vidékre postán borítékban 6 ft.

Évnegyedre Budapesten 2 ft. 30 kr. vidékre postán 3 ft. 30 kr..

Egy hónapos elő fizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. peng. p. fizettetik.

Pest, september 1.

Kérges Benedek a Pesti Hirlap kérgesének.

Kedves Kérges. Meg sem álmodtam, hogy széles e világon kivülem még több Kérges legyen. De ha van, annál jobb; örvendek hogy önt véletlenül feltaláltam, s miután ön engem barátjának nevezett, itt a parola.

Hanem az igazat megvallva ön malitiose kezdi az új ismeretséget.

Ön kiír a Marcziusból vagy tizenöt husz sort, ahol az mondatik, hogy a nemzetörség magát gyáván viselte.

Ezután megdicséri a Marczius szerkeztőjét, hogy ő a forradalmak és barricadok journalistája.

Ebből pedig azon következtetést vonja ki, hogy magunk alá vágjuk a fejszét, s magunk csáfoljuk meg politikánkat, ha egy részről revolutionálni akarjuk népünket, más részről kimondjuk, hogy népünkkel ez uton mit sem vihetünk ki, mert az gyáva, s megszalad miként az idézett sorokban bővebben megíratik.

Kérem önt jó Kérges, gondolja meg mit mond. Vegye csak még egyszer fontolóra felállított argumentumát, s tapasztalni fogja, hogy az egy lényeges hiányban szenved.

Ön azt teszi fel a Marcziusról, hogy e lap midőn a nemzet ifju tüzéről beszél, akkor az alatt a nemzetörséget érti.

Ezt kellene bebizonyítania. De ezt a Pesti Hirlap nem teheti. Én szorgalmasan olvasója vagyok a Marcziusnak, de arra nem emlékezem, hogy ott a nemzet ereje, melyre egy új politikát

alapítani kellene, a jelen nemzetörség vitézségére volna basirozva.

E lapban mindig egy független magyar hadsereg alapításáról volt szó. Kivántatott, hogy az eddig kiállított tizenkét bataillon honvédekhez újabb és újabb zászlóaljak szerkeztessenek.

A Marczius politikája csak ilyen intézkedésekbe vetette reménye horgonyát. S ebben, mint a tapasztalás mutatja, nem is csalatkozott, mert a honvédek ellen nemhogy panaszt nem hallunk, sőt felőlök mindennel csak a legnagyobb dicséret híre terjed.

A világon mindenütt elismert dolog, hogy a nemzetörség haszonnal, csak otthon a városokban s falukban a rend fenntartására alkalmaztathatik.

Mondta azt valaki, hogy Magyarország minden polgára a 18 évestől kezdve az ötvenig, olly vitézséggel bír, hogy várak, és felágyúzott sánczok megtámadására is alkalmas legyen?

Rendes disciplinált hadsereg, ez volt mindig kívánatunk. Azt pedig, hogy a magyar, a rendes hadseregben kiválólag jó katona, a Pesti Hirlap, s tán ön is jó Kérges szinte tudja.

Abban önnök igaza van, hogy a Marczius a forradalmak és barricadok journalja.

Hanem legyen szabad néhány szóval elmondanunk, mit ért e szó alatt a Marczius dolgozó-társainak collegája.

Legelőször is nem azt, mit a Pesti Hirlap ró-lunk feltenni látszik.

Hogy mi például azt kívánóok, hogy egy szép reggel Kossuth Lajos a képviselők házába eldült képpel s kezében egy veres zászlóval jelenjék meg.

És felkiáltson egy nagyot, hogy revolutio van! A ház a mennyei ígét az ajkára vegye, ezerszeresen viszhangozza, a karzatok pedig tombolá-saikban szakadjanak le.

S hogy a ház kijöjön az utcákra, éljenezze a függetlenséget, mondjon pereat-ot az austriaiaknak, hogy aztán bámész csoportok alakuljanak, s a forradalmi csarnoknál a zöldre festett lóczákat barricadul az utcán keresztültegyék.

Végre pedig, midőn az a néhány száz ember berekedt, menjenek aludni, az országban pedig az egész spektakelnek semmi hatása ne legyen.

A Marczius politikája nem illy fellengző. Sokkal inkább hasonlít az a ministerek, s a Pesti Hirlap politikájához, mint önök is hiszik. Külömben a kettő között csak az időben van.

A Marczius azt hiszi, hogy a mi eddig történt azzal meglehetően volna elégedni a mult országgyűlés után körülbelől negyvenedik napra.

Hanem a ministerium mindennel e világon el-

késik, néha pattant ugyan ostorával egyet kettőt, de már más napra újra lelankad.

Mondjunk erre példákat. Ott van a honvédsereg. Midőn jól kezdett folyni a toborzás, a kormány behúzta a zászlókat. Egy napon Kossuth felállt s inditványozta a kétszázézernyi hadsereg, s a negyvenkét millió pengő forint megszáraztatását. Egy percz alatt, minden ellenvetés nélkül, a kívánat teljesítve volt. Azóta meanyi idő telt el, s mégis minden csak papiroson van.

Pénz kellett, az ország szavazott, s egy sereg kibocsátandó papirokért a hitelt magára vállalta. Ennek is csak augustus végével kellett megtörténni, midőn nem csak a proximus Ucalegon, hanem a mi házunk tetői felett is lángok sütyblenek.

A ministeriumnak mindenek felett a népre volt szüksége. Kérdezzük hol vannak azon intézkedések, mellyeket a kormány négy hónap óta arra nézve elkövetett: hogy egy bekövetkehető háboru esetében a nép a magyar constitutionalis szabadság ügye mellé álljon?

Illyen intézkedésekről senki sem hall semmit. A nép ezen egyedüli támaszunk egészen oda engedtetett a legferdebb irányu agitatioknak.

Az első hónap alatt tetszelegünk magunknak hogy enfin ministerek vagyunk; oda kün az alatt a reactio e külön nemzetiségek közötti bujtogatók a leggazdagabb lélekaratásnak örvendhetek.

A szerb beütésre nézve először azt hittük, hogy a ministerium azért nem tesz támadást, mert nem tehet.

De a hadügyminister e kétségünket eloszlat-ta, a midőn kinyilatkoztatta, hogy a szerbek ellenében két megtámadási módot ismert — a lázadás kezdetekor, melly sok vérbe került volna, vagy pedig később: az az most: midőn a győzelem bizonyos lesz, s részünkre úgy áll, mint harmincz a hetvenhez, s midőn egyszersmind az csak kevés vérbe fóg kerülni.

Voltak ugyan kik mondták legyen, hogy az ellenségnek időt adni, mig magát körülzánczolja s ágyukkal meggarnirozza, nem azon eredményt fognak előidézni; mellyet a hadügyminister vár.

Azonban ezen kotnyeletek azt kapták válaszul hogy: ez strategia, hogy táblabíró ne kotyantson a katonai tudományokba, mellyhez egy fakoványt sem ért.

Ugy látszik azonban, hogy gyakran a leghe-reseb strategikusok is megcsalatkozhatnak. Csak az esik nehezen, hogy a hires strategikusok tudományuk azon thesisében csalatkoztak meg, mellynek megbírlására mint a következés mutatja, holmi táblabírói, vagy journalistai fők is elégségeseknek bebizonyultak.

Azért tehát édes Kérges bátyám, legyen ön

olly szives, hogy ha még egyszer itélni akar arról, minő összefüggésben van a Marcius politikája a gyakorlati életből merített adatokkal, ne fogjon mi ránk oly valamit, mit soha sem állítottunk. —

Feltenni valakiről valamit, s azon hibás suppositumból indulva kikeresni a következetlenségeket, nem azon journalistai modor, melly a kérdések megvitatásában a valódi igazhoz vezetnek az olvasót.

Aztán édes bátyám ön princípálisától Csergeritől tanultuk, hogy egy vidéki levelező sorából nem méltányos dolog nagy lármát ütni. Példa a zágrábi levelező.

A különbség a két hírlap között az, hogy a Marcius levelezőjének szavait adoptálta, a Pest-i Hírlap pedig azt desavouálni látszott.

Valjon desavouálja ma is, midőn ugyanazon eszmét Szentkirályi kormánybiztos a parlament színe előtt, ünnepelesen ismételte.

Erre kellene önnek felelni édes Kérges.

Pest aug. 31.

Hova vezet e gyáva veszteglés, hova ez aluszékony politika, mellybe napról napra annál mélyebben merülünk, minél jobban közeledik a veszély.

Vagy tán afféle szinpadai parodiával akarjuk megmenteni hazánkat, minővel bosszús férj ellenében élni szokott az erőtlen nő — vagy mint medve előtt a favágó — elájulással.

Nyomorult fogás, hitványság, mellyre megfordulna Árpád apánk sírjában, mellyet kinevetne a nemzetegyetem, mellybe magukat pár hó óta sorozni szeretjük.

Hát annyira aljasultunk volna-e már, hogy martiusi fellépésünk után, mellyben önállóságunk kivívásához kötött resignatióknak Európa becsülni tanult-öt hóval, a félénk meglippenés szoknyapolitikájában keressünk bűva menedéket?

Annyira aljasulánk-e mi, kik a szabadságot nem tűrő metternichi terrorismus korában alkotmányunk chartáját kezünk között erősen tudánk tartani, hogy ellenzés nélkül adjuk guilotin alá fejünket most, midőn a függetlenség 5 hónapi fris legétől erőnknek megkétszereződni — karjainknak meggedződni kellett.

Annyira sülyedtünk volna-e, hogy ostoba szajkóként önmagunktól térjünk vissza a kalitkába, mellyben míg fogva voltunk szabadság után epedénk s sohajtozánk szüntelen; mellyben, hogy úgy a hogy csak megélhessünk is, egyedül a kiszabadulhatás édes reménye tartott föl.

Nem! mi egyenesen gyávaság, sőt honárulás bűnét mondjuk ki annak fejére, ki Bécshez benünket ha csak egy láncszemmel is szorosabban csatolni kíván, Bécshez! hol a szolgaság bélyege süttetett homlokunkra, mellytől arany köntösünk piszkos ronggyá foszlott elcsigázott tagjainkon.

Avagy oly hamar betapadtak volna-e keserű reminiscenciáink forrásai, vagy oly hamar tudnánk-e feledni a sebhelyeket, miket ez szabadságunkon csak azon aljas irigységből és gyűlöletből ejtett, hogy nekünk sasainak körmei között is rendelkezni volt jogunk ott, hol neki csak kérti

volt szabad, és hogy minket a Kaiser von Oesterreich, kihalása után nem testalhatott Péternek, vagy Pálnak, miként őt egész országával?

Mondjuk ki igazán, hogy valamint Magyarország életében csak egy szennyfolt van, és ez az, hogy Osztrák járom alá engedé magát nyugóztatni, s hogy Bécsnek alárendelt szerepet három századig játszott: úgy, örök gyalázat nehezülne reánk, ha most isten s ön erőnk adta jogainkból, részére csak egy mákszemnyit is engednének.

Próbálkozzunk már egyszer a jó sógorokkal, hadd kerüljön elő még egy kuruczlabancz világ majd meglátjuk ki lesz most a meister?

Ugy is igen sokkal vagyunk adósok kedves szomszédainknak, Caraffa és társai tragaediájához még eddig utójátékot nem volt kéz, melly teremtsen; Wesselényi, Nádasdy, Martinovics, és annyi gonoszul veszett áldozatok véreért, a németnek még egy fogát sem húztuk ki.

E gyáva népnek melly ellentünk bár bosszútól égott nyílt háborút kezdeni nem mert, s csak mint látatlan kéz működik halálos elleneink táborában — melly fél hogy ha Bécs ellen huzelnak szét a véres kardot s vidékeinken, nem lenne elég zászló, melly alá a nemes sympathiából felkelő nép eskethetessék, melly félt és tudta, hogy ez esetben két hét alatt Oesterreichs blühende flurjait magyar harci ménék patkói tapodnák, s hogy nem sokára Daum vagy Schwarzer quartélyán innánk Bruderschaftot, e népnek meg kellene adni azt, mit isten s embertől oly méltán érdemel.

De alkudozást vele tovább folytatni, vagy még tán jogainkból engedni, — még kenni segíni árnyas gépeinek kerekét, melly összemorzsolni készül időt, módot adni, hogy elleneinket segítsék, honunkban a nyílt lázadást éleszszék, bizony nem volna okos dolog.

A közbenjáró ministeri tagok nem sokára hazajönek, olajágot vagy keztűt hoznak magokkal — mindegy; elfogadjuk akarmellyiket azon nyugodtsággal, mellyel egy önerejét ismerő szabad nemzetnek birnia kell, melly a hadban győzelmet nem csak reményleni, hanem kivívni is tud, s melly békét gyávaságból soha nem köt. —

Csak egyet ne feledjünk soha, — s ez az, hogy concessiókkal többé nem boldogulhatunk, — s engednünk nem lehet, nem szabad semmit — ha csak újra verembe nem akarunk esni.

Cserző Aloys.

Pest september 1.

Quo semel est imbuta recent servabis odorem testa diu. Lupus lupum non est. Csak kiüti magát a szög a zsákból.

Az olvasó összecsapja kezét ezen Sancho Pansa-féle proverbialis bőbeszédűségen, s nem tudja, mire vélni a dolgot.

Pedig biz az igen egyszerű, s mindössze annyit tesz, hogy gróf Széchenyi azoknak a régi aranybullafaló, de isten kegyelméből megbukott cancellároknak, s mettetnichanus referendariusoknak, kik annyira megrohadtak, hogy az alkotmány új épületének még csak föltnak sem voltak jók — minden áron nyugdíjt akart fizettetni, az ország pénztárából.

És e tárgyban annyira bensejéből szólt a még

mindig nemes gróf, oly szívből eredt hangokba ra tolmácsolá leghűbb baráti érzelmeit, s annyira felhasználá szónoklatának minden varázsát, amaz oly elragadó tremolandó hanglejtéseket, hogy a ház már már jobb oldalra érezte vonulni szívét és ingadozott, midőn — Kovács Lajos elprűszszentette magát.

És erre a ház egyszerre magához jött.

Ugyan is tudni kell, hogy midőn Kovács Lajos czen illetlenséget Széchenyi jelenlétében vagy épen szónoklata közben elkövetni merészkedik — akkor a gróf nyelvvel igen rosz vizet hajt a közös ménage malmára.

Hanem a közös ménage-ra megint tudni kell, hogy a gróf politikájában vagyis tárczájában Kovács Lajcsinak sokféle investitíói és virtualitásai lévén befektetve — ezt szokja Lajoska mióta követ lett ugy per non chalance — közös ménage-nak nevezgetni. —

És e prűszszentés azért történt, mert a gróf beszéde már már eleven schwarzgelb színt kezdte magára öltetni, s közelében oly coblenzer más-ként ischlféle Geruch terjengett, hogy a gróf nyelve szinte németre szeretett volna fordulni — az édes reminiscenciák-elevenen toltak nyelvére. A régi titkos bécsi conferentiák nyájasarczu tagjai — az intimus consiliariusok, ez s amaz rendek eredetének historija oly elevenen csatolódtak a szóban levő Apponyi, Paziaszi, Wirkner és compagnie emlékéhez, hogy Secretarius Lajos félve minden új szótól, melly indictum fieri nequiret az etiquette minden szabályain túl — elprűszszenté magát.

A gróf egyet mosolygott, s elhallgatott. De szeméi miként látnokéi még egy ideig nyitva maradtak

Mit látott, mit nem látott, nem tudjuk, hanem annyit kiirhatunk, mit Kovács Lajos testileki barátjának Csernatoninak őszintén megvallotta hogy ő t. i. maga részéről illetlenképen töprenkedett:

Hogy tudni illik nincs okosabb példabeszéd ennél: Ma nekem, holnap neked. Jó tett helyébe jót várj. —

Más szóval: hogy jól lesz most idején tiszteséges anteactáknak rakni le alapját.

Az ember nem tudja, mire virrad. Az ördögnek is kell gyertyát gyújtani. Az ember mielőtt lefekszik, puhára vesse ágyát. Tovább lássunk az orrunknál.

Szóval, a mi ma Pazziáziákat éri, érheti holnap becses magunkat.

Vivat Kovács Lajos! soha sem hittük volna, hogy más rábeszélése nélkül is belátandja mikén, az ő mákvirágja is fenekkel forduland egykor felfelé, s illy bölcs resignatióval nézzen szembe azon idővel, midőn elmondják majd árva fejének is: descende supine!

Cserző Aloys.

Mákvirágok.

— A vadász kürt című vendégő 3-dik szobájában egy pálinkából lett krump-li példány látható. Szemtanuk állíjják, mi-

szerint e ritka tünenény a természet legszebb játéka, s csak hosszas studium és expetimentaliok eredménydus jutalma, melyhez Irland, az Érczhogyek és magyarhoni felsőmegyék éhséggel küzdő népei magoknak szerensét a feltalálónak pedig egy krumpli koronát fognak kívánni. Ezen pálinka kristallum — mint állítatik — a közönséges krumpli betegségben sem szenved, s így a kereskedelmi ministerium egészségügyi osztályának feleslegessége megmutatására az első argumentum már megszületett.

— Forradalmi recipe.

Végy egy indissolubilis táblabiró országgyűlést, adj hozzá egy haktülönféle cocárdával felcziczomázott, magával jól tehetetlen királyt, miniszterekkel kiknek egy része jobbra, másika balra huz, de állását egyik sem érti; végy ehez egy pozsoni mérő arsenici nigro-flavi coloris reattonalis-t; egy jó adag salis volabilis evaluationalis-t, egy pesti mérő spiessburgerséget s 52 veremnyi táblabiroságot, elvesztr titulusok feletti boszankodással felkeverve.

Tedd ezen ingredienciákat az önérdék törhetetlen edényébe, s takardbe jól a hazaszeretet gumi elasticum nyúlóságu fedőjével és helyeztesd aztán a lelkiismeretlenség Vesta tűzéhez s hagyj ott mig forrni kezd.

Ekkor nyisd fel s vess bele mintegy 350 képviselőt, egy német lábön álló magyar katonát vagy ennek nem léte esetében pótlólag egy favaskarikát, továbbá egy olasz patificatiót, kavard fel jól a ministeri crisis fakalánjával és tedd ismét a tűzhöz. Űlj elibe, s nézzed; ha félsz és remegsz annál jobb, sőt ha éppen kedved tartja imádkozzu is. Mindenesetre mond el a frank közmondást megfordítva „si le ciel t'aidedera; tu t'aidera“ s öszvedugván kezeidet várj — mig az edény szétpattan.

Csernátoni.

Beöthi Ödön kormánybiztos ma délután Pestre érkezett. A hír mit hozott leverő Temerint a ráczok elfoglalták, s mellette egy falut felégettek. Az ellen erejénél — sokkal nagyobb számú csapatunk hír szerint — megfutott. Ha ez igaz verje meg őket a mindenható isten!

Egy pár szó az 1848-diki budget feletti tanácskozásról.

Dicséretére legyen a baloldalnak e tárgyalásnál igen kimilőleg viselte magát, s bátran mondhatni, hogy e tanácskozásokba leginkább másoldaliak vettek részt, mennyi ösmérettel s önmegtagadással a Közlöny hasábjában olvashatni, bár a progresiv adó iránt főleg tett ministerialis nyilatkozat igen megróható lett volna, hanem okosan kiméltettek gyengeségek, hanem mondjuk utánzási vágyak, mint meg lehetett volna mondani, hogy azért, mert Thiers mint előadó philippicázott is a progressivitas ellen minister igen

nagy s bölcs lehet, ha őt nem utánozva és ellehetett volna mondani, hogy a progresiv adó egyedül az a mód, mely a birtok egy kézbeni tulságosát öszvegyülését inderect akadályozza, s hogy pedig az európai jelen bajok egyik kulfje abba rejlik tagadhatlan, s hogy a progressivitas ellen beszélni annyi mint excellentiájokat a szegényebbek kárával simogatni stb. — lenézzük a magát mindig mérséklenni szokott táblabirák sorait a pálinkaadó kérdésénél bezzeg rohantak a szószékre csoportosan én magam földesuri gyűlésben annyi badarságot hallik nem kiálhattam a jobb oldal szavazzunk ne töltsük az időt a közép elég már hallottuk, mint a pálinka vagy méreg gyár tulajdonosinak nagy érdekekben volt egy X-nél és lejjebb venni a kazánokra rótt adót szegény haza szegény képviselőt a választók ugyan elmondhatják, uram ments meg az illy népbarátoktól, s a millyen zsugorisággal akarának eljárni aristocrataink a pálinka adónál éppen olyan panaszaik lettek a ministeri elnök fizetése, s asztalpenze feletti vitában. —

Asztalpenz, boldog isten! hát ez a reform, hogy akkor, midőn önkényeseink mezitláb járnak s fegyverünk nincs, s 60 millió bankót készítettünk, directe vesztegessük pénzünket, hát ebben rejlik a népképviselő kötelessége, hogy a szegény ember pénzét csak úgy az ablakon hánnyjuk ki, hát illyesekért küzdött az ellenel éveken át, s mellyik parlamentalis bölcs halálta azt ki, hogy parlamentalis kormányzat fényes legyen.

Ugyan kérem Irinyi József urat, a parlamentalis rend ita dictus nagy mesterét magyarázta meg ezt, de nem úgy ám, mint Kazinczy Gábor, ki badar beszédjében saját maga lelheti csak argumentumát, s mi pedig sajnálnók, hogy színészetünk meg nem áll olly fokon, hogy nestroi szerepébe ez ügyet felléptetni, s elkomorodunk, hogy vannak férfiak, kiket Isten Döblernek teremtett s népképviselők lettek.

A magyarnak mindig különös gyengesége volt az unhatnám, s így azért nem kevés valódi s pseudo salon férfi aljasnak gondolá illy kicsinyeségek ellen szóllani, de szépen kérem, hisz önök magokat oda alázi kegyeskedtek, hogy bundás szegényeket is képviselőjének méltóztasanak azok zsebeit is megkimélni, s ebbeli izlésőkat saját zsebjökből teljesíteni, hát azokról a széken nyujtozókról mit mondjak, kiknek a repczetenyésztésről mértéketlen ösmeretők van, de népképviselői eszméket csak ezentül foghatnak elsajátítani, kiket csak azért nem tartok érdemesnek pártolólag nyilatkozni, mint Madarász javallott.

Valóban elmondhatjuk, hogy nincs szerencsétlenebb haza mint a mellynek törvényhozói nem függetlenek s nincs szerencsétlenebb terv mint a mellyben a nép aristocratakat biz meg bizalmával mint ennek ha kivivnak is valamit mindig csak félig meddig s azt is annyi czafranggal s csecsebecsével hogy a mi jó van benne azt is megutalja az ember egy szóval ök agarászatokat igen jól rendezhetnek s fatermörderjük izlészhelyesen orrukig érhet, de biz népszerű alkotmány készítsen nem értem.

Pertinax.

Debreczenből.

Mikor a ministeri (országlári) parancs önkényesek állítására szólítván fel hatóságunkat, ez a kiállítandók számát 600-ban állapítá meg, azt hittem: miszerint a vállalkozók gyűjtésével megbízott küldöttségnek bagatelle lesz ezen városunk népességéhez aránylag, különben is csekély számot kikeríteni. —

S imé... rútul lepottyantam hitem mennýéből. Más-félhétitoborzás s példaadás általi lelkesítés után, a küldöttség mai napi közgyűlésünkben beadott eljárásáról jelentéséből kisl, hogy a határozott számot itéletnapig sem lehet eldetermenteni, s a vállalkozók száma olly gyalázatosan kicsiny, miszerint nem hiszem, hogy hallatára összemissza ne káromolja e részvéilenépet még a legmérsékletebb phlegmais...

De hogy is ne? Csak képzeljétek, Debreczen a 60000-et tisztán magyar város, midőn honunk felé minden oldalról német komolyságban torúl a vész, midőn megmentése ennek torkából egyedül fiaink lelkes segélye által lehetséges:... csak 160, mondel: százhatvan embert számol ollyat keblében, ki önként, hazafiai nemes ösztönből kész áldozatul vinni életét az imádott hazáért!

Boldog isten, lehet-é ennél piritóbb, lehet-é zégyenlendőbb esemény e város évkönyveiben? Nem és százszor nem. Szégyenfoltként fog ez ott sötétkedni, törölhetlenül hirdelve még azt utókor-nak is, hogy a haza legválságosabb perczeiben, milly fagyos hidegséggel viselte magát annak második, s fajára első városa...

De nem, nem az egész város. Kiveendők az intelligentia lelkes ifjai, különösen a prókátorok, kiknek sorában az alföldi hirlap egyik szerkesztője Szanka József s több mások. Kiveendők továbbá a vagyontalanabb osztálybeliek.

Ezeket sújthatja a vád, mert ezek képezik a fenemlített számot, felajánlván vérüket a hazáért — mig a legvagyonosb középosztálynak igem nagy része előbbvalónak tartja disznót hizlaln i addig, vagy marháival társalogni a tanyán...

Igy állunk itt szerkesztő. 160 önkéntes Debreczenből! ki hallott illy zöldet valaha?.. No etől ugyan nem megyünk a falnak.

Volna ugyan még ehez adalékul vagy 401 — de ezt mint vidéki aquisitiót s leginkább proletariusokból s cselédekből állott nem akarom, de nem is lehet Debreczennek érdemül róni.

Ezek így levén, most a közgyűlés felir a kormányhoz, törődött szívvel vallást tevén, hogy megvétetett ugyan minden, de... de lelkesedés hiánya miatt több ember nem akad, ki önykénytesen kész volna a haza megmentéséhez járulni.

Adieu szerkesztő, adieu au revoir.

Sarkantyú.

Szerkesztő!

Huzamosb idő óta mitsem közöl ön az egyházi ügyeket illetőleg; tán a politikai kérdések az egyházi érdekeket végkép leszoriták lapjának hasábjairól; vagy tán levelezőinek szalmatüze lohadt le.

Engedjen tehát nekem e téren egy kis vendégszerepet. Tény, mellyel még a legorthodoxabb canonista sem vonhat kétségbe, miszerint min-

den fejedelemnek joga van birodalmában a valásra felügyelni. E jogot constitutionalis országban a fejedelem közvetve, közvetlenül pedig annak egyik felelős ministere gyakorolja, ki cultus-ministernek nevezetik.

Már kérdelem mint élt eddig jogával az említett országjár? sajnos, hogy minden személyes tisztelettel nem igen hízegő feleletet adhatok. Megmutatom miért.

Alig van ember széles e honban a főpapaikat kivéve, ki el nem ismerné miként az egyháznak nagy reformra van szüksége. S minthogy fölülről misem történt, az alsó papság egy része meg ragadta a reform zászlaját.

És valjon a minister, kinek mind ezeket éber szemmel kell vala kísérenie mit tőn? rugott-e a haladás mozgonyán lelkesítésének tüzevel? korántsem, egy tettel egy szóval sem; s azzal is a mit tőn, csak zsibbasztá amunkás testület tagjait, pedig e párt megérdemlene egy kis figyelmet. Ne adja Isten, hogy e honnak alkalmá legyen tapasztalni miként a papság épen ezen része szereti hazáját, s érte nem csak imádkozni, de ha kell elvérzeni is tud.

Összehívott ugyan a minister egy napi tanácskozmányt, de kikből állott ez? tán mint kelendő a munkás papságból? családás, ezek ülésre ott nem méltattak; az egyházi aristocrazia ömlött ott el a bársonyos divánokon. Már kérdelem mint hatott ez az alsó papságra, buzdítólag-e vagy leverőleg? Az alsó papság ekkor megszűnt a ministerben remélni.

Lőn utóbb püspökkinevezés annyi, hogy sok. De az egész csapatban csak egy szabadelvű; és a püspöki kar fejét rázván Róma felé kacsingat hogy ezt ne praconisálná. Hályogos-szeműek tán azt hiszik, hogy Róma a szabad Magyarhont compromittalni merné, leginkább akkor, midőn a kérdésses püspök az egész püspöki karban legérdemesb és legtudományosabb.

A főpapság a szeptemberi napokra országos nemzeti zsinatot hirdetett. Valjon kérdé-e a minister miként fog ez tartatni? részt vevend-e benne minden kathólicus polgár legyen bár pap, vagy világi, nem fog-e ott is önkény a törvényességén diadalmaszkodni.

Elmondom tehát én az egész hon előtt, miként e zsinaton szavazattal csak a püspökök fognak bírai; az alsórendű papságból némely választottaknak szerencsésük leend amúgy ex gratia a karzaton részt venni, s ha tetszik tapsolni, és ha mer még fátyalni is.

Igen, így fog ez történni napjainkban most, midőn nem sokára az indiai sparia is képviselve

leend, a papok a képviseleti sánczokból kiszorítvák. És a mi a főbaj, hogy az alsó papság ezt bányún türi. Hol a test a bajt nem érzi, ott közel a halál. —

És tán a püspökök védik magokat ez iránt? nem bizon. Minek is, hisz van az alsó papságban aljas zsoldos elég, van robotos annyi a mennyi, kik szolgál munkájuk tizedét, lealacsonyító készséggel rakják a püspökök lábai elé; elhíttetni kívánván, miként ezt Krisztus rendelé így.

Káromlós, kik isteni szerzőnkre, az egyenlőség eme nagy apostolára mernek illyesmit fogni, ki ha ismét megjelenék, mint egykor az áruló zsidókat, most a szeptemberi zsinat hőseit özné ki a templomból.

A nemzeti zsinatot megelőzőleg megyei conferentiák tartatnak. Egerben férfiasan, Fehérvártott nagy lármával és kevés credménnyel, nálunk Váczon gazul tartattak. Esztergom mint halljuk készül, de a káphárokat kizárni igyekeznek.

A coelibatus mellett az öreg papság iszonyuan korteskedik. Eszünkbe jut a róka koma, és a savanya szőlőgerezd. Mi több, már a szegény együgyű népet is eszközül használják, e szavakat rágván:

„Él az isten fölöttünk,
Nőtelen pap kell nekünk.“

Kételű fegyver; hát ha majd a nép az utóbbi vers helyett énekelni fog:

„Ágyasos pap nem kell nekünk.“

Még sokat lehetne főlhordanom, de maradjon másoknak is, máskorra is.

X. Y. Z.

H I R D E T É S E K.

(2—3)

Egy házi nevelő, ki a magyar német és deák nyelvekben tökéletes jártas, s belőlök tanítást adhat, — vidékre kerestetik. — Bővebb tudósítást vehetni Jankovics István ügyvédnél naponta délután 3 órától 6-ig, Sebestyén-tér 296. sz. házában.

(1—3)

Szeder-fát

ültetésére alkalmas — mintegy 100 hold — föld közel Pesthez a legolcsóbb áron bérbe adandó: a bérleni kívánók bővebb tudósítást kaphatnak Pesten a barátok tőren 410. sz. alatti Kis Jankovich házában a házmesternél.

Gőzhajók járása.

A. A Dunán.

Pestről Bécsbe naponkint reggeli 6 órakor, Győri közlekedéssel.

B. A Tiszán.

Szolnokról Szegedre, Tittelbe és Zimonyba, Pesttel kapcsolatban: minden kedden.

„ Szegedre: minden szerdán és szombaton.

„ Tokajra: minden csütörtökön.

Szegedről Szolnokra: minden hétfőn, csütörtökön és szombaton.

„ Zimonyba: minden szerdán.

Zimonyból Tittelbe, Szegedre és Szolnokra; minden csütörtökön.

Tokajból Szolnokra: minden vasárnap.

Indulási idő Szolnok, Tokaj és Szegedről: reggeli óra.

Minden kedden indul egy vontatógőzös Szegedről Zimonyba, és minden pénteken Zimonyból Szegedre.

Az első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság főügynöksége.

Magyar központi vasút.

Naponkinti indulások 1848-dik Majus 20-tól Augusztus végeig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggeli 6 órak.

„ „ Tehervonat délelben 11 ó. 45 p.

„ „ személyvonat délután 2 óra.

Szolnokról Pestre. Tehervonat reggeli 3 óra 45 percz.

„ „ Személyvonat reggeli 6 óra 25 perczkor.

„ „ Személyvonat délután 2 óra 15 perczkor.

Pestről Vác felé reggel 6 óra 30 percz.

„ „ délután 2 óra 30 „

„ „ „ 5 „ 30 „

Vácraól Pest felé reggel 8 órakor

„ „ délután 4 „

„ „ „ 7 „

A magyar központi vasút igazgatósága által.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. EGYES SZÁM ára 3 kr. pp.

Felelős szerkesztő Pálfi Albert. — Nyomatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.